

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/28/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016201824
Dátum vydania rozhodnutia: 2. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1016201824.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka, v právnej veci žalobcu: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212, IČO: 00686832, zastúpený Bobák, Bollová a spol., s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35855673, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava, IČO: 00151742, o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/016133/2016-243 zo dňa 20.07.2016 v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/194/2016-221 zo dňa 19. septembra 2017 takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamieta.

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

a) Rozhodnutie orgánu verejnej správy I. stupňa

1. Rozhodnutím Úradu vládneho auditu č. 176/677/16/22 zo dňa 21.04.2016 (ďalej aj „rozhodnutie OVS I. stupňa“) bolo voči žalobcovi konštatované porušenie finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy (ďalej aj „Zákon o rozpočtových pravidlách“) na tom skutkovom základe, že žalobca nedostatočne overil splnenie podmienok oprávnenosti žiadateľa o nenávratný finančný príspevok na základe Výzvy KaHR-111SP-0902 zo dňa 03.08.2009 (ďalej aj „Výzva“), neuplatnil dôsledne svoju riadiacu a kontrolnú kompetenciu a poskytol verejné prostriedky nad rámec oprávnenia. V dôsledku uvedeného konania žalobca poskytol žiadateľovi o nenávratný finančný príspevok Kuenz - SK s. r. o., Kechnec, IČO: 36211974 (ďalej aj „žiadateľ“) nenávratný finančný príspevok v celkovej hodnote 425 000,- Eur (ďalej aj „NFP“) napriek skutočnosti, že tento žiadateľ nebol oprávneným žiadateľom podľa podmienok, za ktorých bolo možné nenávratný finančný príspevok poskytnúť. Za porušenie uvedeného ustanovenia Zákona o rozpočtových pravidlách OVS I. stupňa uložil žalobcovi povinnosť odvieť do štátneho rozpočtu verejné prostriedky poskytnuté nad rámec oprávnenia vo výške 425 000,- Eur a penále v prípade omeškania úhrady s uvedeným odvodom.

2. V odôvodnení rozhodnutia OVS I. stupňa uviedol, že žalobca ako riadiaci orgán nedostatočne vykonal kontrolu žiadosti žiadateľa o NFP, ktorá v čase podania nespĺňala podmienku oprávnenosti žiadateľa na jeho poskytnutie. OVS I. stupňa v tejto súvislosti uviedol, že žiadateľ bol žalobcom posúdený ako oprávnený žiadateľ aj napriek tomu, že vo svojich podkladoch k žiadosti o NFP deklaroval, že jeho ročný obrat spolu s prepojeným podnikom presiahol hranicu 50 miliónov Eur, pričom práve táto suma bola maximálna možná výška ročného obratu oprávneného žiadateľa v postavení veľkého podniku. Táto skutočnosť podľa OVS I. stupňa zakladala nespôsobilosť žiadateľa byť oprávneným uchádzačom o NFP.

3. V rozhodnutí OVS I. stupňa poukázal na vo Výzve uvedené definície oprávnených subjektov. Týmito boli a) malé a stredné podniky (ďalej aj „MSP“) a b) veľké podniky. Vo vzťahu ku MSP Výzva odkazovala na Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008, o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom (ďalej aj „Nariadenie“). Podľa Nariadenia sa za MSP považovali podniky, ktoré zamestnávali menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresiahol 50 miliónov Eur alebo celková ročná súvaha nebola vyššia ako 43 miliónov Eur. Za veľký podnik sa podľa Výzvy považoval podnikateľ podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý nespadá pod definíciu MSP, nezamestnáva viac ako 1000 osôb a výška jeho ročného obratu nepresiahne 50 miliónov Eur.

4. Žiadateľ ako právnická osoba mal 83 zamestnancov a jeho ročný obrat bol 6 573 000 Eur. Podľa OVS I. stupňa bol však typickým prepojeným podnikom, tzv. dcérskou spoločnosťou, keďže podľa Obchodného registra je jeho jediným vlastníkom spoločnosť Künz Holding GmbH, Rakúsko. Podľa OVS I. stupňa z vyššie uvedených definícií podnikov vyplýva, že nielen pri MSP ale aj pri veľkých podnikoch, akým bol aj žiadateľ, sa musia k osobe žiadateľa pripočítaj aj údaje za prepojené podniky a celkové maximálne určujúce kritériá, ktorými sú maximálne počty zamestnancov a príslušné finančné ukazovatele, musia byť dodržané na úrovni nie samotného žiadateľa ako právnickej osoby ale na úrovni hospodárskeho subjektu, ktorý tvorí žiadateľ spolu s jeho materskou spoločnosťou. Keďže podľa OVS I. stupňa bol žiadateľ nesporne prepojeným podnikom, tak bolo potrebné k údajom za jeho podnik pripočítaj 100 % údajov za jeho materskú spoločnosť, čo by znamenalo, že celkový počet zamestnávajúcich osôb je 284 a ročný obrat bol 68 390 000 Eur, teda viac ako hranica 50 000 000 Eur povolená pre veľký podnik. Na základe týchto skutočností nemala byť žiadateľova žiadosť o NFP posúdená ako oprávnená. Zhrnutím uvedených záverov preto OVS I. stupňa konštatoval, že žalobca

schválil žiadosť o NFP nad rámec oprávnenia, pretože táto nespĺňala podmienku oprávnenosti a na základe takéhoto schválenia nad rámec svojho oprávnenia poskytol žiadateľovi NFP, čím porušil finančnú disciplínu podľa Zákona o rozpočtových pravidlách.

b) Rozhodnutia odvolacieho orgánu verejnej správy

5. Na základe podaného odvolania žalobcom žalovaný ako odvolací orgán rozhodnutie OVS I. stupňa potvrdil. Žalovaný rovnako ako OVS I. stupňa konštatoval, že žiadateľ bol žalobcom posúdený ako oprávnený žiadateľ napriek tomu, že jeho ročný obrat spolu s prepojeným podnikom presiahol maximálnu hranicu 50 miliónov Eur, ktorá bola stanovená žalobcom vo Výzve. Konanie žalobcu, ktorý poskytol NFP napriek tomu, že žiadateľ nespĺňal podmienky oprávneného žiadateľa stanovenej Výzvou, bolo kvalifikované ako porušenie povinnosti podľa § 31 ods. 1 písm. b) Zákona o rozpočtových pravidlách. Ďalej žalovaný uviedol, že aj veľký podnik môže byť oprávneným žiadateľom, avšak platili by na neho rovnaké podmienky, ako pre hospodársky subjekt, kedy sa vyhodnocujú údaje aj za prepojené subjekty. Žalovaný sa odvolal aj na odpoveď Európskej komisie, ktorá uviedla, že príjemca pomoci sa nemá kvalifikovať ako právnická osoba, ale ako hospodársky subjekt, ktorý zahŕňa všetky podniky vykonávajúce hospodársku činnosť spoločne. Záverom žalovaný konštatoval správnosť posúdenia skutkového stavu, ktorý bol podložený dôkazovým materiálom, a súčasne konštatoval zákonnosť vydaného rozhodnutia OVS I. stupňa.

II.

Konanie pred krajským súdom

a) Správna žaloba

6. Žalobca voči rozhodnutiu žalovaného podal na Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „Krajský súd“) dňa 03.10.2016 správnu žalobu. Žalobca na úvod konštatoval, že rozhodnutím žalovaného bolo nezákonne zasiahnuté do jeho práva ako riadiaceho orgánu realizovať operačný program a v rámci neho poskytovať príspevky z fondov EÚ v súlade s pravidlami vyplývajúcimi z právnych aktov EÚ a právnych predpisov SR a podľa ním stanovených podmienok. Žalobca ku charakteru a druhu poskytovania pomoci uviedol, že v auditovanom prípade nešlo o poskytnutie pomoci de minimis, ale o poskytnutie regionálnej investičnej pomoci, ktorá je štátnou pomocou. Podľa žalobcu pravidlá prílohy I Nariadenia sa na posudzovaný prípad žiadateľa ako veľkého podniku nevzťahujú, pretože príloha upravuje definíciu MSP. Rovnako sa na posudzovaný prípad nevzťahuje ani rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C-382/99, Holandsko c/a Komisia, pretože tento sa vzťahuje na pomoc de minimis. Rozhodnutie žalovaného považoval žalobca za neodôvodnené a arbitrárne, pričom podľa neho už samotný výrok OVS I. stupňa bol nepreskúmateľný a nezrozumiteľný. Žalobca mal za to, že dostatočne overil splnenie podmienok oprávnenosti žiadateľa o NFP. Žalobca tiež uviedol, že v konaní bolo potrebné aplikovať zásady trestného práva, pričom bola porušená zásada prezumpcie nevinny. Žalobca ďalej uviedol, že neexistuje právny základ pre rozhodnutie žalovaného so záverom, že pri rozhodovaní o oprávnenosti žiadateľa neboli splnené podmienky Nariadenia. Súčasne žalobca dodal, že žiadne rozhodnutie správnych orgánov neuvádza, ktoré konkrétne ustanovenie Nariadenia bolo porušené vo vzťahu k veľkému podniku. Odpoveď Európskej komisie bola preto podľa žalobcu zo strany žalovaného nesprávne interpretovaná, pretože je potrebné ju vykladať z hľadiska konkrétnych kategórií pomoci. Limity podľa Nariadenia týkajúce sa MSP sú podľa Žalobcu pre poskytovanie regionálnej investičnej pomoci irelevantné, keďže oprávnenými prijímateľmi regionálnej investičnej pomoci môžu byť v zmysle čl. 13 Nariadenia aj veľké podniky.

7. Ustanovenie § 13 ods. 3 písm. j) zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej aj „Zákon o pomoci a podpore“) predstavuje právny základ pre riadiaci orgán stanoviť si akékoľvek ďalšie podmienky poskytnutia pomoci a podpory, ktorá bola uplatnená vo Výzve voči všetkým žiadateľom, ktorí boli veľkými podnikmi. Zaradenie žiadateľa ako veľkého podniku z hľadiska Nariadenia skonžumovalo v ňom uvedené požiadavky na určenie kategórie podniku ako MSP alebo veľkého podniku. Na základe uvedených skutočností preto žalobca navrhol, aby súd rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie OVS I. stupňa zrušil a priznal mu náhradu trov konania. Taktiež požadoval aj zrušenie opatrenia orgánu verejnej správy, ktorým je auditné zistenie

4.A.1.001 obsiahnuté v správe z hodnotenia kvality č. A662, vládny audit č. A662, K3889 zo dňa 22.08.2014, v ktorom bolo konštatované predmetné porušenie Zákona o rozpočtových pravidlách.

b) Rozsudok krajského súdu

8. Krajský súd rozsudkom č. k. 5S/194/2016-221 zo dňa 19.09.2017 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie OVS I. stupňa a priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %.

9. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd úvodom konštatoval neodôvodnenosť námietky žalobcu ohľadne nedostatočného výroku rozhodnutia žalovaného, ktorý spĺňal podľa Krajského súdu požiadavky ustanovenia § 47 ods. 2 Správneho poriadku.

10. Krajský súd ďalej uviedol, že nevyhovelo návrhu žalobcu týkajúceho sa preskúmania Vládneho auditu č. A 662, K 3889, zo dňa 22.08.2014, pretože podľa jeho názoru audity a protokoly súd nepreskúmava, pretože nemajú povahu rozhodnutí ani opatrení orgánov verejnej správy v administratívnom konaní, ktoré by zakladali, menili, rušili alebo deklarovali práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu alebo sa ich priamo dotýkali.

11. Krajský súd v ďalšej časti odôvodnenia uviedol, že podmienky poskytnutia pomoci, ktoré riadiaci orgán stanovuje do Výzvy, musia zodpovedať pravidlám vyplývajúcim z § 13 ods. 3 Zákona o pomoci a podpore. V tejto súvislosti Krajský súd poukázal na ustanovenie § 13 ods. 3 písm. j) tohto zákona, kedy žalobca ako riadiaci orgán môže stanoviť aj vlastné, bližšie v zákone nešpecifikované podmienky poskytnutia pomoci a podpory. Krajský súd prijal záver, že nakoľko je žalobca podľa § 6 zákona č. 571/2001 Z. z. (ďalej aj „Kompetenčný zákon“) ústredným orgánom štátnej správy pre podporu podnikania, s osobitným dôrazom na podporu malého a stredného podnikania, vo Výzve stanovil vlastnú podmienku pre oprávnenosť žiadateľa. Poskytnutie NFP podľa Krajského súdu predstavovalo súčasne aj poskytnutie štátnej pomoci, pričom Krajský súd dodal, že podmienky poskytnutia pomoci boli v súlade s Nariadením.

12. Podľa Krajského súdu súčasťou Výzvy bola aj Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a službách. Krajský súd poukázal v zmysle Nariadenia na dve základné skupiny žiadateľov (prijímateľov) pomoci, a to MSP na jednej strane a veľké podniky na strane druhej. Za veľké podniky sa podľa Krajského súdu považujú tie podniky, ktoré nie sú MSP. V tejto súvislosti Krajský súd ďalej dodal, že žalobca ako riadiaci orgán určil vo Výzve za oprávnených žiadateľov všetky MSP, pričom pri druhej kategórii - veľkých podnikov sa rozhodol stanoviť vlastnú podmienku oprávnenosti tak, aby pomoc nemohli dostať „príliš“ veľké podniky. Podľa záveru Krajského súdu žalobca takýmto úkonom plnil svoje úlohy vyplývajúce mu z § 6 Kompetenčného zákona, pričom využil zákonom stanovenú možnosť riadiaceho orgánu určiť ďalšie podmienky poskytnutia pomoci (podpory) vyplývajúce z § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore. Takáto vlastná podmienka potom podľa Krajského súdu platí v znení, ako ju žalobca ako riadiaci orgán stanovil, kedy ním vyžadované limitné hodnoty pre počet zamestnancov a výšku obratu sa vzťahujú výlučne na žiadateľa samotného (t. j. bez započítania hodnôt prepojeného podniku), ktorý v súlade s § 2 Obchodného zákonníka musí byť podnikateľom.

13. Žiadateľ bol podľa Krajského súdu zaradený ako veľký podnik, ktorý po preskúmaní podmienok stanovených samotným žalobcom spĺňal hraničné limity pre veľký podnik. Preto bol v konaní o žiadosti vyhodnotený ako úspešný a bol mu pridelený a následne aj skutočne poskytnutý NFP.

14. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že v rámci správneho konania sa obidvaja účastníci obrátili so žiadosťou o stanovisko na Európsku komisiu. Európska komisia vo svojom stanovisku konštatovala, že pokiaľ ide o veľký podnik, tak všetky podmienky vyplývajúce z Nariadenia musia byť skontrolované na úrovni hospodárskeho subjektu. Európska komisia odkázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ - C - 110/13, ktorý sa týkal určenia veľkosti prijímateľa pri poskytovaní pomoci de

minimis. Krajský súd ale uviedol, že v prípade žiadateľa išlo o regionálnu investičnú pomoc podľa čl. 13 Nariadenia, a nie pomoc de minimis.

15. Krajský súd konštatoval, že Nariadenie nestanovuje žiadne podmienky pre určenie veľkého podniku, a preto ak žalobca ako riadiaci orgán aplikoval osobitné podmienky oprávnenosti pre veľký podnik, išlo o jeho vlastné podmienky určené výlučne podľa §13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore a nie o podmienky podľa Nariadenia. Stanovisku Európskej komisie je preto podľa záveru Krajského súdu potrebné rozumiť tak, že na partnerské a prepojené podniky sa uplatnia podmienky pomoci podľa Nariadenia. Predmetné Nariadenie vo svojich definíciách pojmov (čl. 2 ods. 8) podľa názoru Krajského súdu doslova určuje, že veľkými podnikmi sú všetky podniky, ktoré podľa prílohy I nespĺňajú definíciu MSP. Aplikovateľnosť uvedenej prílohy je preto podľa Krajského súdu vylúčená.

16. Účelom stanovenia limitov zo strany žalobcu bolo podľa Krajského súdu obmedziť kategóriu veľkých podnikov tak, aby oprávnenými neboli veľmi veľké podniky, ale len „menšie“ veľké podniky, a preto ak chcel uvedený úmysel žalobca realizovať, tak nemal inú možnosť ako využiť svoje právo na stanovenie vlastnej podmienky poskytnutia pomoci podľa § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore a to aj v súvislosti so svojim postavením riadiaceho orgánu riadiť operačný program.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného, vyjadrenie žalobcu

17. Dňa 22.12.2017 bola na Krajský súd doručená kasačná sťažnosť, ktorou žalovaný ako sťažovateľ napadol rozsudok Krajského súdu. V sťažnosti uviedol, že Krajský súd nezohľadnil podmienky stanovené riadiacim orgánom vo vyhlásenej Výzve, podľa ktorých prijímatelia musia spĺňať určujúcu definíciu použitú v prílohe č. I Nariadenia. Podmienky sa podľa sťažovateľa týkajú 1) MSP ako aj 2) veľkých podnikov, kedy žiadateľ nespadá pod definíciu MSP, ale je možné poskytnúť mu príspevok v prípade, ak a) ide o podnikateľa podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, b) nezamestnáva viac ako 1000 zamestnancov, a c) výška jeho ročného obratu nepresiahne 50 mil. Eur. Žiadateľ sa podľa sťažovateľa prihlásil v rámci Výzvy ako MSP podnik a prepojený podnik, pričom bolo následne zistené, že jeho 100 % vlastníkom je spoločnosť Hansk Kunz GmbH, Rakúsko, s ktorým dosiahol celkový ročný obrat 68 390 000 Eur. To podľa sťažovateľa znamená, že žiadateľ a jeho materská spoločnosť predstavovali prepojený podnik, no žiadateľ bol zatriedený do kategórie veľký podnik napriek tomu, že neboli dodržané podmienky určené vo Výzve ohľadne maximálneho obratu veľkého podniku. Sťažovateľ vyslovil názor, že v predmetnom stanovisku Európskej komisie sa jednoznačne uvádzalo, že aj pre veľké podniky platia podmienky ako pre hospodársky subjekt. Za hospodársky subjekt sa podľa sťažovateľa považujú súčasne KUENZ SK, s. r. o a Kunz Holding GmbH. V stanovisku Európskej komisie bolo taktiež podľa sťažovateľa uvedené, že pre účely pravidiel štátnej pomoci EÚ príjemcom pomoci nie je právnická osoba prijímajúca pomoc, ale hospodársky subjekt, ktorý využíva výhody pomoci. Pre veľký podnik to podľa sťažovateľa znamená, že všetky podmienky Nariadenia je potrebné kontrolovať na úrovni hospodárskeho subjektu, ktorý zahŕňa všetky podniky vykonávajúce hospodársku činnosť spoločne. Sťažovateľ v tejto súvislosti záverom uviedol, že Krajský súd nevzal do úvahy, že žiadateľ nesplnil podmienky podľa nastavených parametrov, kedy rozlišoval iba skutočnosť, že sa jedná o veľký podnik a nie o MSP, s právnym dôsledkom, že nie je potrebné brať do úvahy Nariadenie. V sťažnostnom návrhu sťažovateľ preto žiadal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a konanie zastavil.

18. Kasačná sťažnosť bola dňa 16.02.2018 doručená na vyjadrenie žalobcovi. Žalobca k nej uviedol, že kasačná sťažnosť nespĺňa jednu zo zákonných náležitostí, keďže neobsahuje konkrétny poukaz na to, v čom podľa sťažovateľa spočíva nesprávne právne posúdenie v napadnutom rozsudku. Žalobca poukázal na bod 56 napadnutého rozsudku, v zmysle ktorého podľa § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore bol žalobca oprávnený stanoviť vlastnú podmienku oprávnenosti do ním vyhlasovanej Výzvy a podľa ním stanovených pravidiel ju aj vyhodnocovať. Ďalej žalobca upriamil pozornosť na fakt, že sťažovateľ nijak nenapadol otázku aplikácie tohto ustanovenia, pričom táto aplikácia bola základným pilierom právneho posúdenia napadnutého rozsudku. Z tejto skutočnosti

preto podľa žalobcu aj so zreteľom na § 440 ods. 2 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že žalovaný s predmetnou argumentáciou zo strany Krajského súdu súhlasí.

19. K sťažnostnému bodu sťažovateľa, že Krajský súd nezohľadnil podmienky stanovené riadiacim orgánom vo Výzve, kedy prijímatelia musia spĺňať určujúcu definíciu použitú v prílohe I. Nariadenia, žalobca uviedol, že toto tvrdenie nie je pravdivé. Podľa žalobcu žiadna takáto podmienka nebola vo Výzve stanovená vo vzťahu k žiadateľom, ktorí sú veľkými podnikmi. Takáto podmienka podľa žalobcu bola stanovená len vo vzťahu k žiadateľom, ktorí sú MSP, čo sa nevťahuje na prejednávany prípad, keďže žiadateľ bol veľkým podnikom. Jeho oprávnenosť bola posudzovaná z pohľadu aplikácie podmienok na oprávnenosť veľkého podniku a žalobca s ním podľa toho aj konal v rámci konania o jeho žiadosti.

20. Žalobca ďalej uviedol, že v bode 2 Výzvy týkajúcom sa oprávnenosti veľkých podnikov bola z jeho strany ako riadiaceho orgánu stanovená vlastná podmienka oprávnenosti, čo mu umožňuje spomínané ustanovenie § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore. Súčasne je podľa žalobcu tiež zrejmé, že obsah podmienky nie je viazaný na prílohu I Nariadenia, pretože na jej obsah je viazané len naplnenie definície MSP, čo vyplýva podľa žalobcu aj z označenia samotnej prílohy I Nariadenia.

21. Podľa žalobcu sa žiadateľ neprihlásil ako tzv. prepojený podnik, pretože z Modelového vyhlásenia, ktoré bolo povinnou náležitosťou pre podanie žiadosti, celkom zjavne vyplývalo, že žiadateľ nespĺňa kritériá na zaradenie sa do kategórie MSP. Žalobca preto ako riadiaci orgán od začiatku konal so žiadateľom v postavení veľkého podniku, čo žiadateľ nijak nenamietal.

22. K sťažnostnému bodu týkajúcemu sa odpovedi Európskej komisie, na ktorú poukázal sťažovateľ, žalobca uviedol, že v tomto prípade absentuje súvis medzi touto odpoveďou a namietaným nesprávnym právnym posúdením veci. Podľa žalobcu v napadnutom rozsudku sa na viacerých miestach uvádza, že žiadna zo strán nespochybňuje správnosť odpovede Európskej komisie, ale že zásadný rozpor je iba v jej interpretácii vo vzťahu k posúdeniu oprávnenosti žiadateľa ako veľkého podniku v rámci konkrétnych podmienok spomínanej Výzvy. Žalobca v tejto súvislosti dodal, že otázka položená Európskej komisii a aj jej následná odpoveď mali všeobecný charakter, neboli nijak formalizované a neobsahovali žiadnu špecifikáciu týkajúcu sa Výzvy a ani posúdenia oprávnenosti žiadateľa.

23. Žalobca preto vo svojej rekapitulácii argumentov dodal, že ak sťažovateľ nenamietal právne posúdenie Krajského súdu založené na Nariadení, tak súčasne sa právne posúdenie orgánov verejnej správy nezakladá na porušení tohto Nariadenia a odpoveď Európskej komisie je bez relevancie k prejednávanému prípadu v rozsahu vymedzenom kasačnou sťažnosťou. Dôvodom takéhoto konštatovania je skutočnosť, že Európska komisia založila svoju odpoveď výlučne na Nariadení, pričom nemala zo všeobecného znenia otázky položenej žalovaným vedomosť o podrobnostiach Výzvy ako aj Zákona o pomoci a podpore.

24. Žalobca vo svojom vyjadrení konštatoval, že ak by došlo k vyhodnoteniu kasačnej sťažnosti ako dôvodnej, nebolo by podľa žalobcu zrejmé, a) na základe akého právneho základu sa na overenie veľkosti veľkého podniku vzťahujú limitné hodnoty údajov počtu zamestnancov, výšky obratu a hodnoty súvahy obsiahnuté v prílohe I. Nariadenia, a b) na akom právnom základe a akým spôsobom je riadiaci orgán limitovaný vo využití možnosti stanoviť vlastnú podmienku na poskytnutie pomoci podľa § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore, ak riadiaci orgán má výlučné právo a súčasne nesie výlučnú zodpovednosť za riadenie operačného programu podľa čl. 60 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006. S poukazom na uvedené preto žalobca navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

V.

Právne závery kasačného súdu

25. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“), na ktorý prešiel odo dňa 1. augusta 2021 výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol dovtedy príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 11 písm. h) SSP), preskúmal kasačnú sťažnosť, ktorá bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), za splnenia podmienok povinného zastúpenia podľa § 449 SSP a zároveň obsahovala zákonom stanovené náležitosti (§ 445 SSP), pričom ňou bolo napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je jej podanie prípustné (§ 439 ods. 1, ods. 2, ods. 3 SSP). Po neverejnej porade senátu bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

26. Po preskúmaní kasačnej sťažnosti kasačný súd ustálil podstatu sťažnostných bodov, ktorá spočívala v tvrdeniach žalovaného, že Krajský súd nezohľadnil podmienky stanovené vo Výzve žalobcu, ktoré žiadateľ nedodrжал, pretože ako prepojený podnik prekročil kritériá veľkého podniku a napriek tomu bol zatriedený do kategórie veľký podnik. Ohľadne prekročenia rámca oprávnení žalobcu odkázal na dôvody uvedené v odôvodnení OVS I. stupňa.

27. Podľa § 438 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“): „Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.“

28. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP: „Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.“

29. Podľa § 440 ods. 2 SSP: „Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.“

30. Úvodom kasačný súd vzhľadom na charakter kasačnej sťažnosti poznamenáva, že konanie o kasačnej sťažnosti nemá povahu odvolacieho konania, v ktorom sa aplikuje tzv. apelačný princíp. Podstata apelačného princípu tkvie v tom, že súd prihliada na každý nedostatok napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom súd skúma vec z hľadiska skutkovej i právnej stránky. Oproti tomu súd v kasačnom konaní posudzuje napadnutý rozsudok výlučne z hľadiska právneho posúdenia, kedy zisťuje, či nedošlo k porušeniu predpisov hmotného alebo procesného práva.

31. Okrem toho je kasačný súd v princípe viazaný rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti (§ 453 SSP), preto prieskumná činnosť kasačného súdu je v súlade s dispozičnou zásadou vymedzená sťažovateľom.

32. Za právne posúdenie je považovaná činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje na zistený skutkový stav konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 M Cdo 3/2008, zo dňa 25.06.2008).

33. Ustanovenie § 440 ods. 2 SSP veta prvá presne definuje, že dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP možno odôvodniť iba dôvodmi tam uvedenými a dôvod kasačnej sťažnosti musí sťažovateľ vymedziť tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a súčasne musí sťažovateľ uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Nie je postačujúce, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby sťažovateľ konkrétne špecifikoval právnu otázku a uviedol, prečo zaujal krajský súd nesprávny právny názor na jej riešenia (Baricová, J., Fečík, M., Števíček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 1824). Rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR dopĺňa závery právnej doktríny, kedy uvádza, že podanie kasačnej sťažnosti je ponímané na konkrétnom tvrdení sťažovateľa o pochybení krajského súdu v konaní. Právny dôvod kasačnej sťažnosti musí byť presne vymedzený. Súd nemôže z vlastnej iniciatívy za

sťažovateľa nahradiť sťažnostné dôvody, ani sám vyhľadávať ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Súčasne nie je možné ponechať na kasačný súd, aby si domyslel, aké námietky a výhrady má sťažovateľ proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Asan/1/2018, zo dňa 23.10.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Sžfk/36/2017, zo dňa 18.04.2018).

34. V nadväznosti na nastolené právne rámce, ktoré sa týkajú vymedzenia dôvodu kasačnej sťažnosti, kasačný súd uvádza, že sťažovateľove dôvody považuje za nezrozumiteľné a nedostatočne vymedzené. Sťažovateľ dal najskôr do pozornosti skutočnosť, že Krajský súd podľa neho nezohľadnil podmienky vo Výzve žalobcu, následne konštatoval prekročenie rámca oprávnení žalobcu (bližšie nešpecifikované), pričom toto svoje konštatovanie nijak neodôvodnil a v tejto súvislosti len odkázal na dôvody rozhodnutia OVS I. stupňa, s ktorým sa ako odvolací orgán sám stotožnil. Odkaz sťažovateľa na dôvody OVS I. stupňa kasačný súd považuje per analogiam legis za rozporné s ustanovením § 440 ods. 2 SSP, kedy zo strany sťažovateľa nedošlo k vymedzeniu sťažnostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP z hľadiska jeho určitosti.

35. K predmetnému sťažnostnému bodu pre úplnosť kasačný súd len dodáva, že k podmienkam stanoveným vo Výzve sa vyjadril Krajský súd v bodoch č. 49 - 53 a č. 56 - 60, kedy konštatoval:

- 1) oprávnenosť žalobcu stanoviť si vlastné podmienky poskytnutia pomoci a podpory podľa § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore a Kompetenčného zákona a súlad týchto podmienok s Nariadením,
- 2) určenie všetkých MSP za oprávnených žiadateľov v súlade s Nariadením a jeho prílohou I nazvanou ako Definícia MSP,
- 3) určenie veľkých podnikov ako oprávnených žiadateľov so stanovením vlastných podmienok žalobcom vo Výzve v súlade s § 13 ods. 3 písm. j) Zákona o pomoci a podpore, ktorými sú: žiadateľ ako podnikateľ podľa Obchodného zákonníka, maximálny počet zamestnancov a maximálny obrat, pričom Nariadenie a príloha I k Nariadeniu takéto podmienky pre určenie veľkého podniku nestanovujú, keďže veľké podniky definujú len negatívne ako tie podniky, ktoré nie sú MSP,
- 4) zákonnosť postupu žalobcu pri vyhlasovaní Výzvy a pri posudzovaní žiadosti, kedy žalovaný bral do úvahy údaje žiadateľa ako prepojeného podniku len na účely zatriedenia do jednej z dvoch kategórií MSP alebo veľkého podniku, čím podmienky Nariadenia splnil, a následne posudzoval splnenie vlastných podmienok počtu zamestnancov a obratu uvedených vo Výzve už vo vzťahu k žiadateľovi samotnému.

36. V obsahovej nadväznosti sa preto žiada uviesť, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti konkrétne nezodôvodnil, z akých dôvodov uvedené právne závery považuje za nesprávne (§ 440 ods. 1 prvá veta SSP). Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok sp. zn. 1Sžfk/9/2020 zo dňa 23.02.2021: „Aby tvrdenie sťažovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci malo oporu v zákone, bol sťažovateľ zaťažený povinnosťou v zmysle § 440 ods. 2 S.s.p. uviesť aj konkrétnu právnu normu a vykonať jej rozbor na prospech svojho tvrdenia...“ Uvedenú povinnosť si sťažovateľ nesplnil. Neuviedol, prečo je právne nesprávny, resp. s akou právne záväznou normou práva SR alebo EÚ je nesúladný záver krajského súdu o tom, že predmetné podmienky počtu zamestnancov a výšky obratu veľkého podniku sa považujú za vlastné podmienky žalobcu špecifikované vo Výzve a príslušnej schéme štátnej pomoci viažuce sa len k samotnej osobe žiadateľa, že žalobca mal zákonné oprávnenie si takéto vlastné podmienky oprávnenosti veľkého podniku stanoviť a následne žiadateľovi spĺňajúcemu takto definované podmienky štátnu pomoc vyplatiť. Nie je preto zjavné, z akého právneho dôvodu by mal kasačný súd považovať za nesprávny právny záver krajského súdu, ktorý ustálil, že žalovaný a OVS I. stupňa sa dopustili nesprávneho právneho posúdenia, keď sankcionovali žalobcu za poskytnutie verejných prostriedkov nad rámec svojho oprávnenia podľa § 31 ods. 1 písm. b) Zákona o rozpočtových pravidlách a z tohto dôvodu rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie OVS I. stupňa zrušil.

37. Čo sa týka poukazu sťažovateľa na stanovisko Európskej komisie, kasačný súd upriamuje pozornosť na bod. č. 55 odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré uvádzalo právny záver o nemožnosti aplikácie tejto odpovede na posudzovaný prípad. Kasačný súd opäť konštatuje, že

sťažovateľ vo svojej sťažnosti tento právny záver relevantne nenapadol. Európska komisia v odpovedi uviedla, že všetky podmienky Nariadenia majú byť hodnotené na úrovni veľkého podniku ako hospodárskeho subjektu, avšak sťažovateľ neurčil, aká podmienka Nariadenia sa mala skúmať na úrovni hospodárskeho subjektu, ktorú by žiadateľ nebol splnil, v dôsledku čoho by žalobca vyplatil pomoc nad rámec svojho oprávnenia. Okrem toho Európska komisia poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-382/99 Holandsko c/a Komisia, s ktorým sa krajský súd vysporiadal tak, že sa týka minimálnej pomoci (pri ktorej je dodržiavanie stropov podľa predpisov Únie nevyhnutné skúmať na úrovni hospodárskeho subjektu), no v uvedenom prípade išlo o vlastnú podmienku žalobcu pri poskytovaní regionálnej štátnej pomoci. Sťažovateľ opäť neuviedol, z akých dôvodov mal krajský súd na tento rozsudok prihliadať a prečo je teda príslušný právny záver krajského súdu nesprávny.

38. Kasačný súd preto na základe súhrnu uvedených skutočností a právnych záverov konštatuje nedostatok riadneho vymedzenia dôvodu kasačnej sťažnosti, jej celkovú neurčitost' a absenciu zrozumiteľných námietok nesprávneho právneho posúdenia napadnutého rozsudku. Na základe uvedených dôvodov preto kasačný súd posúdil kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú a preto ju zamietol.

39. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v súlade s § 467 ods. 1 SSP v spojení podľa § 167 ods. 1 SSP a § 175 ods. 2 SSP, tak, že priznal plnú náhradu trov kasačného konania žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania, ktorému je rozsudok kasačného súdu na prospech oproti žalovanému ako neúspešnému sťažovateľovi, ktorého kasačná sťažnosť bola zamietnutá. O výške náhrady trov kasačného konania rozhodne správny súd samostatným uznesením.

40. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.

